

DUÁLNE VZDELÁVANIE – FAKTY A MÝTY

***KONFERENCIA O DUÁLNOM VZDELÁVANÍ
12.10.2022, PREŠOV***

Ing. Branislav Hadár, riaditeľ Štátneho inštitútu odborného vzdelávania

ŠIOV je priamo riadená organizácia MŠVVaŠ SR.

- ❖ **Štatút** (úlohy),
- ❖ **Zriad'ovacia listina** (ŠIOV pôsobí ako koordinačná, pedagogicko-poradenská, vzdelávacia, výskumno-vývojová, informačná a odborno-metodická organizácia zameraná na rozvoj OVP, CŽVaP v súlade s aktuálnymi a perspektívnymi vzdelávacími trendmi a potrebami trhu práce,
- ❖ **Kontrakt** (s rozpočtom),
- ❖ **Plán hlavných úloh** (172 strán, podrobnejší popis).

**Rada vlády SR pre
OVP, Expertné
pracovné skupiny**

**Edičná, publikačná
a lektorská činnosť,
učebnice**

**CŽVaP, SKKR, EKR,
EÚ iniciatívy**

**ŠVP, ŠkVP,
Experimentálne
overovanie,
Normatívy MTaPZ**

**Strategické
dokumenty a
legislatíva OVP**

**Regionálne centrá
ŠIOV**

Súťaže

**Vzdelávacie
programy**

**Slovenské centrum
cvičných firiem**

- **plošná implementácia SDV do všetkých vhodných učeb. a štud. odb.:**
 - ❖ Zákon č. 61/2015 (novelizácia v r. 2018 a k 1.1.2022)
 - ❖ SaPO & Rada zamestnávateľov pre SDV/OVP
 - ❖ príspevkov na zabez. PV v SDV(20/21–5,88 mil.€, 21/22–7,75 mil.€)
 - ❖ benefity (daňové, štipendium, normatív,...)

- **prehĺbenie prepojenia vzťahu zamestnávateľ–SŠ–žiak v rámci SDV:**
 - ❖ **1 627** certifikovaných zamestnávateľov (**2 872** pracovísk PV)
 - ❖ **212** stredných škôl
 - ❖ **8 414** žiakov v šk. r. 20/21, **8 580** žiakov v šk. r. 21/22 k 15.9.21

- **zvýšenie atraktivity a kvality OVP a príprava inštruktorov, majstrov a učiteľov na plnenie uvedených úloh:**
 - ❖ vyškolených 926 inštruktorov
 - ❖ vyškolených 1405 pedagogických zamestnancov

➤ ŠVP

- SDV je súčasťou OVP, expertné skupiny pre tvorbu ŠVP,
- ŠVP sú v zmysle zákona schvaľované SaPO,
- cieľom je v RUP v SOŠ zvýšiť počet hodín odborných predmetov ako aj disponibilných hodín.

➤ RC – Regionálne centrá ŠIOV

- vo všetkých VÚC máme zastúpenie (www.siov.sk, NIVAM/MPC),
- priame platby (žiaci & školy & zamestnávateľia),
- spolupráca so školami ohľadom SDV ako aj OVP,
- CŽVaP, SOK...

➤ Talentcentrum

- **Nitra**, Trnava, Žilina, Prešov...
- Dotazníky celoročne, metodická podpora, dokumentácia, školenia

- Cieľom Talentcentra je originálnou a zážitkovou formou sprostredkovať poznatky a informácie súvisiace s kariérovou orientáciou žiakov a výberom ich ďalšej vzdelávacej dráhy a budúceho povolania.
- V roku 2020 na Slovensku pracovalo v odbore, ktorý vyštudovali, alebo jemu príbuznom odbore, iba 48 % absolventov SŠ.
- Dynamika trhu práce sa neustále zvyšuje – ešte vyššia potreba podpory kariérového sprevádzania.
- Obmedzená efektivita školských poradcov, kariérových poradcov, centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie...
- SŠ prijímajú žiakov bez ohľadu na ich predpoklady a nadanie.

TALENTCENTRUM V NITRE – APLIKÁCIA

<https://talentcentrum.sk>

TC

Aktuality

O nás

Prihlásiť sa

Registovať sa

Brána k dobrým rozhodnutiam

Objavujte možnosti štúdia a kariérových príležitostí bez hraníc.

Talent je v každom z nás

Talenty sa však rôznia a každý jeden je potrebné individuálne rozvíjať. Od záujmov a predpokladov žiaka cez vhodné smerovanie vzdelávacej cesty až po uspokojujivé uplatnenie.

Nikto by pri týchto kľúčových rozhodnutiach nemal zostať bez podpory!

Preto vzniklo TalentCentrum

Priestor, kde nájdete podporu a nástroje k odomknutiu dobrých rozhodnutí na ceste za vzdelaním a naplnením očakávaní od profesionálneho života po škole.

Pre žiaka

Využi pomocky pre lepšie poznanie Tvojich záujmov a schopností. Získaj a porovnaj informácie o školách a povolaniach. Ulož si čo Ťa zaujalo a je pre Teba dôležité.

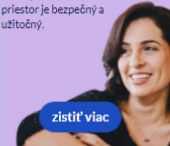
[zistiť viac](#)

Pre rodiča

Zdieľajte s Vaším dieťaťom nástroje a informácie vedúce k výberu školy a kariéry. Overtvorte si, že priestor je bezpečný a užitočný.

[zistiť viac](#)

Pre učiteľa

Využite TalentCentrum pre podporu poradenstva v kariérovej orientácii Vašich žiakov. V súžinnosti s rodičmi.

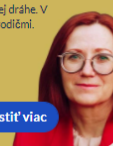
[zistiť viac](#)

Pre poradcu

Rozšírite možnosti žiakov pre sebazpoznávanie a informované rozhodovanie o budúcom štúdiu a profesionálnej dráhe. V súžinnosti s rodičmi.

[zistiť viac](#)

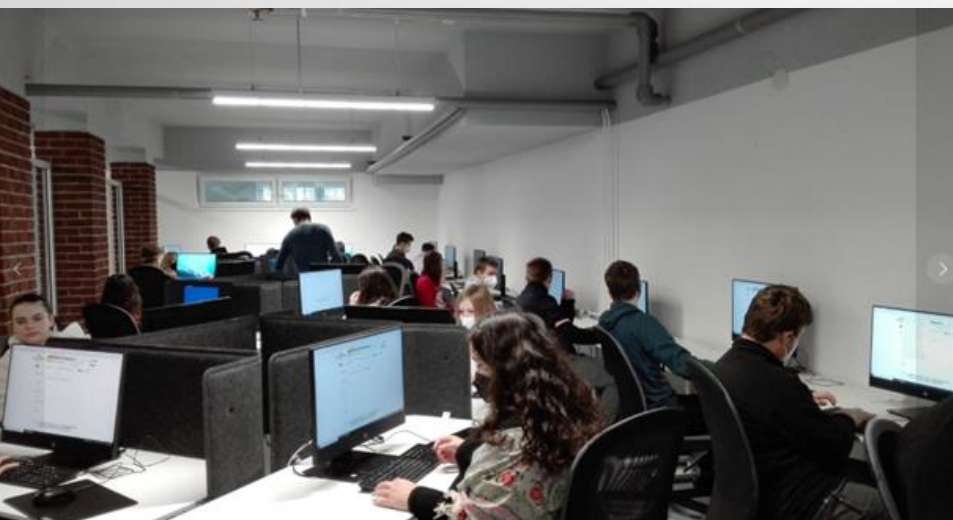
TalentCentrum naživo

Navštívte naše TalentCentrum v Nitre. Interaktívny a profesionálne moderovaný program podporí žiakov v ich rozhodovaní o kariérovej ceste. Poskytujeme konzultácie aj rodičom.

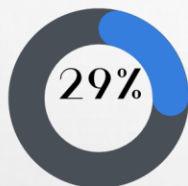
TalentCentrum online

Vstúpte do inovatívneho online priestoru plného nástrojov a informácií, ktoré by ste očakávali od niekoho, kto Vás chce podporiť vo Vašom kariérovom smerovaní, spolu s rodičom.

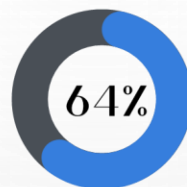
TALENTCENTRUM NR

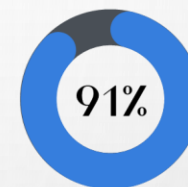
Spätná väzba žiakov:

29 % žiakov nemalo pred aktivitou predstavu o svojom ďalšom štúdiu a kariére

64 % žiakom aktivita pomohla v rozhodovaní o strednej škole a budúcom povolání

91 % žiakov hodnotilo aktivitu pozitívne

Talentcentrum v číslach:

180

školských dní
= exurzii

22

zapojených žiakov
denne

4 000

zapojených žiakov
ročne

2 600

žiakom sme pomohli
v rozhodovaní

[Úvod](#) [Poradíme?](#) [O nás](#) [Kontakt](#)

[WIBO Prihlásenie](#)

[WIBO Registrácia](#)

**TT
SK** TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Dobré

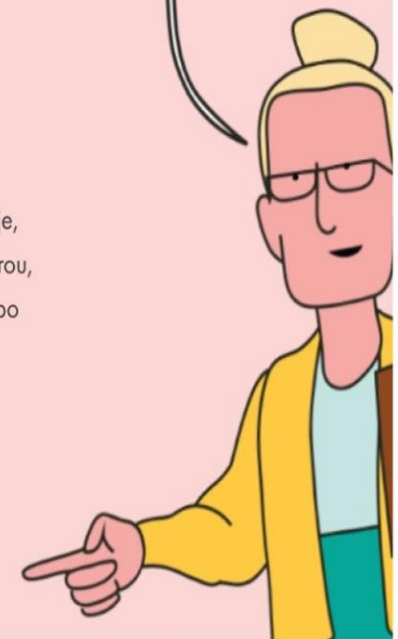
ROZHODNUTIE

pre budúcu kariéru

Získajte užitočné informácie a efektívne nástroje, ktoré vám pomôžu na ceste za správnu kariérou, či už ste žiak základnej školy, rodič, učiteľ alebo poradca.

[Poďme na to!](#)

SI NA
SPRÁVNOM
MIESTE!

O POVOLANIACH

youtube.com

Tu nájdete videá o profesiách, ktoré sa zaujímajú. Stačí zadať názvy profesií či pozícií do YouTube vyhľadávacieho reťazca alebo cudzím jazyku.

corobim.sk

Web ti ponúka videá, kde povolania opisujú ľudia, ktorí ich naozaj vykonávajú. Nájdete tu aj informácie o konkrétnych zamestnávateľoch.

O TRHU PRÁCE, POVOLANIACH A VZDELÁVACÍCH DRÁHACH

istp.sk

Stránka ti pomôže lepšie sa zorientovať na slovenskom pracovnom trhu. Nájdete tu aj informácie o vzdelaní, ktoré budeš potrebovať pre profesiu, o ktorej premýšľaš či snívaš.

platy.sk

Ak ťa zaujímajú, ktoré profesie a pozície sú ako platené, navštívi tento web. Získáš zhrnutie prehľad o platoch a zamestnaneckých benefitoch u zamestnávateľov na Slovensku.

trendyprace.sk

Mapa škôl obsahuje základné informácie o každej strednej škole na Slovensku. Nájdete tu rôzne užitočné informácie a zaujímavosť o konkrétnych školách, ako je napríklad profil absolventov či úspešnosť študentov v maturite.

sustavapovolani.sk

Táto webová stránka ti ponúka video prezentácie vybraných povolanií, ktoré opisujú ľudia, ktorí ich naozaj vykonávajú. Rovnako tu nájdete aj rôzne informácie o konkrétnych zamestnávateľoch.

O ŠKOLÁCH

talentcentrumtrnava.sk

Navštívte naše TalentCentrum v Trnave, literárny a profesionálny moderovaný program podporí žiakov v ich rozhodovaní o kariérovej ceste.

trnava-vcv.sk

Na stránke nájdete informácie o stredných školách a inštitúciách, ktoré sa nachádzajú v Trnavskom kraji.

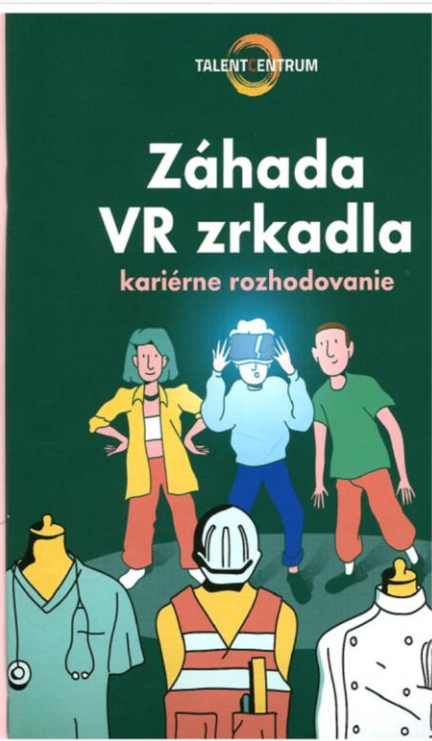
svytsir.sk

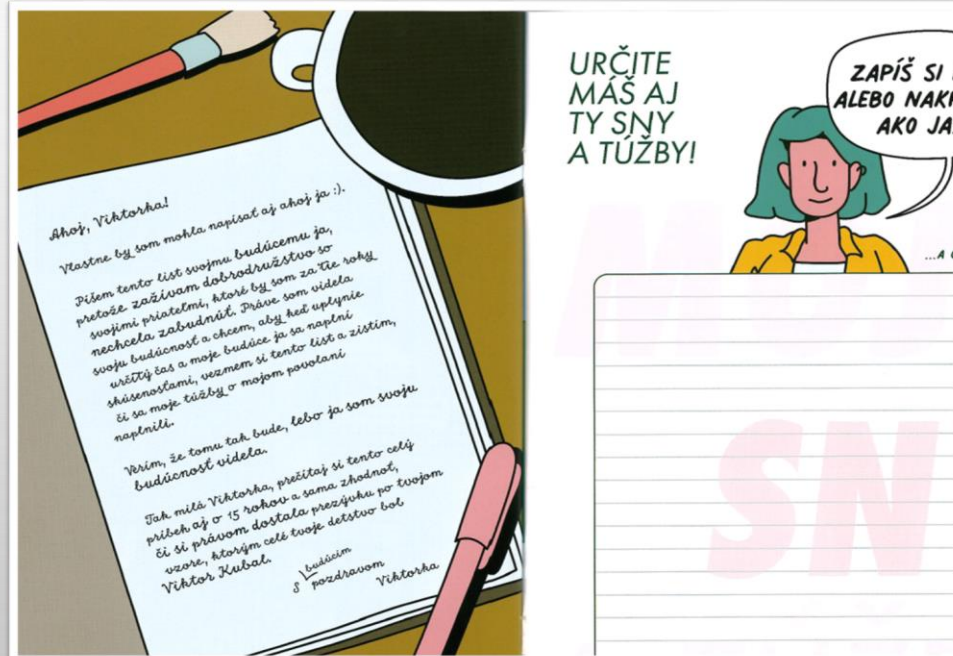
Tu nájdete aktuálne informácie a možnosti, ktoré ti ponúkajú stredné školy v danom školskom roku. Školy a odbory môžeš vyhľadávať napr. podľa krajov.

TALENTCENTRUM

Záhada VR zrkadla

kariérne rozhodovanie

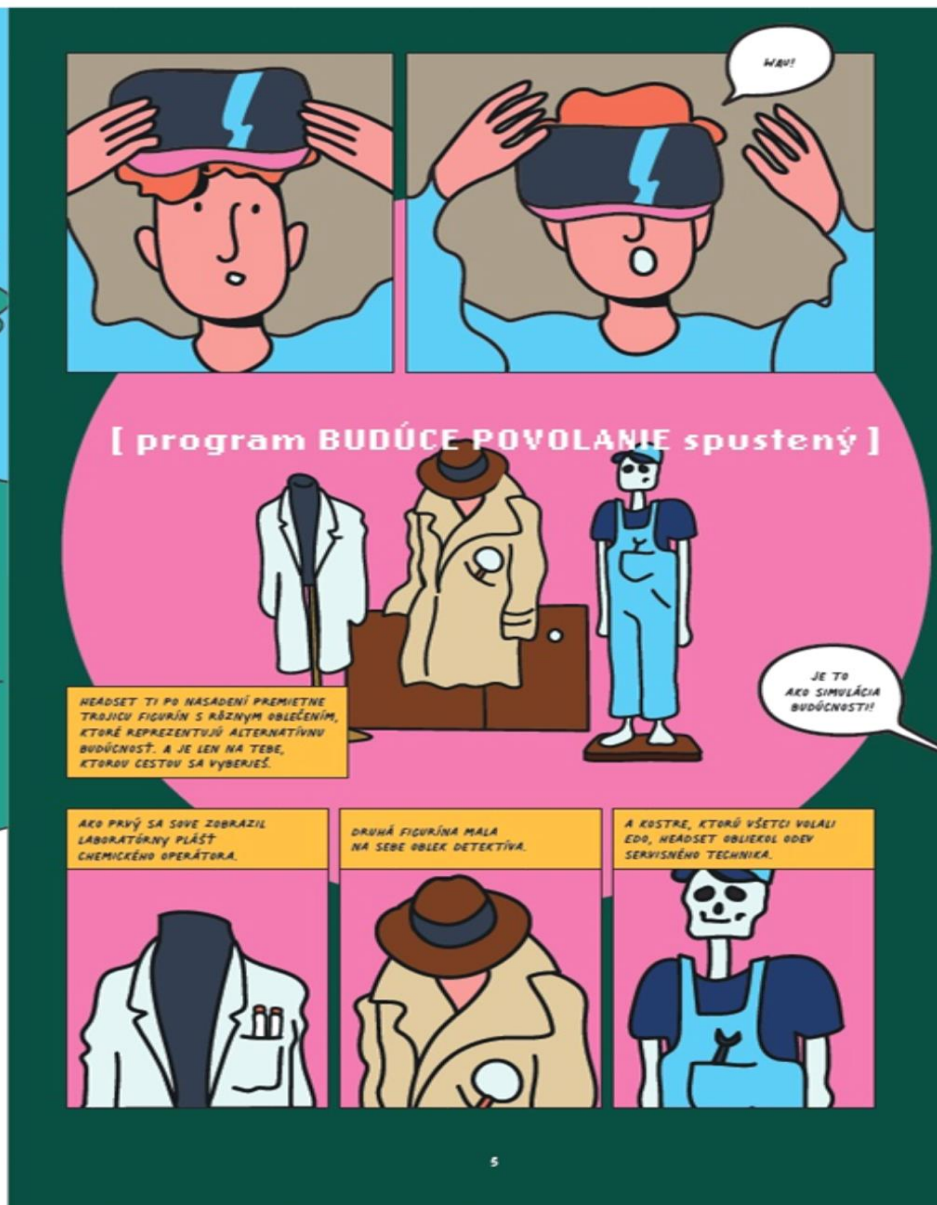
**URČITE
MÁŠ AJ
TY SNY
A TÚŽBY!**

**ZAPÍŠ SI
ALEBO NAKR
AKO JA!**

Ahoj, Viktorka!
Veľadne by som mohla napísať aj ako ja :).
Pisem tento list svojomu budúcnemu ja, pretože začínam dobrodružstvo so svojimi priateľmi, ktorí by som za tie roky nechcela zabudnúť. Dúfam, som videla svoju budúcnosť a okeem, aby keď uplynie určitý čas a moje budúce ja sa naplní šťastnosťami, vezmem si tento list a zistím, či sa moje túžby o mojom povolani naplnili.
Verím, že tomu tak bude, lebo ja som svoju budúcnosť videla.
Jah milá Viktorka, prečítaj si tento celý príbeh aj o 15 rokov a sama zhadnot, či si právom dostala prezývku po svojom vzore, ktorým celé tvoje detstvo bol Viktor Kubala.
Kubalcim
pozdravom
Viktorka

...A O

SN

MATERSKÉ ŠKOLY

LEGO kocky

PONY

Kit4Kid

Malí Baristi

Technické kútky

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

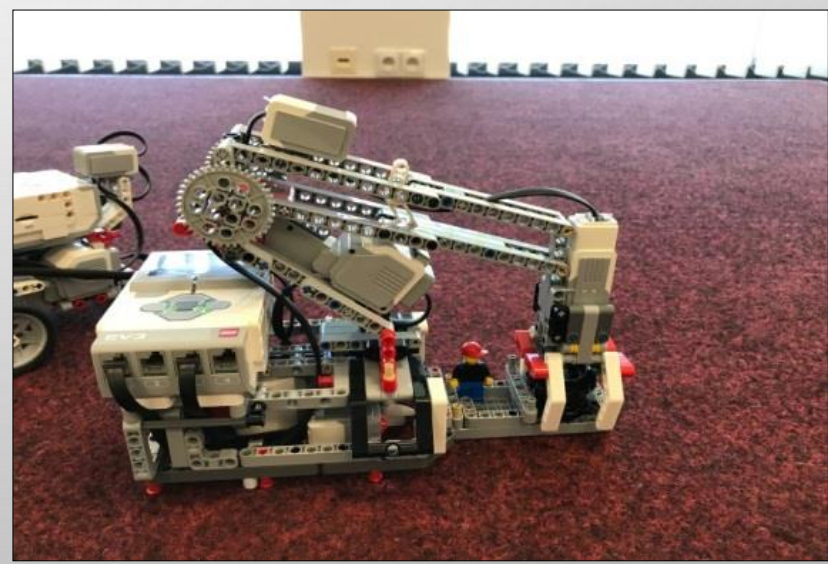
UNIMAT

BLUE BOX

WeDo &
MINDSTORM

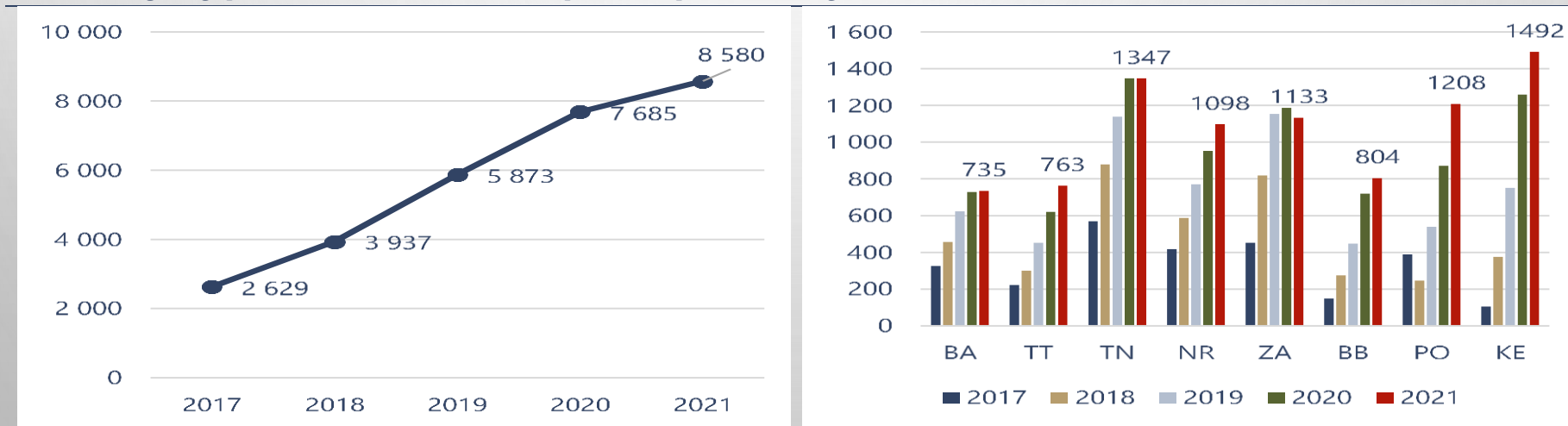
ZŠ J. G. TAJOVSKÉHO B. BYSTRICA

1.1.1 Pomalá implementácia SDV

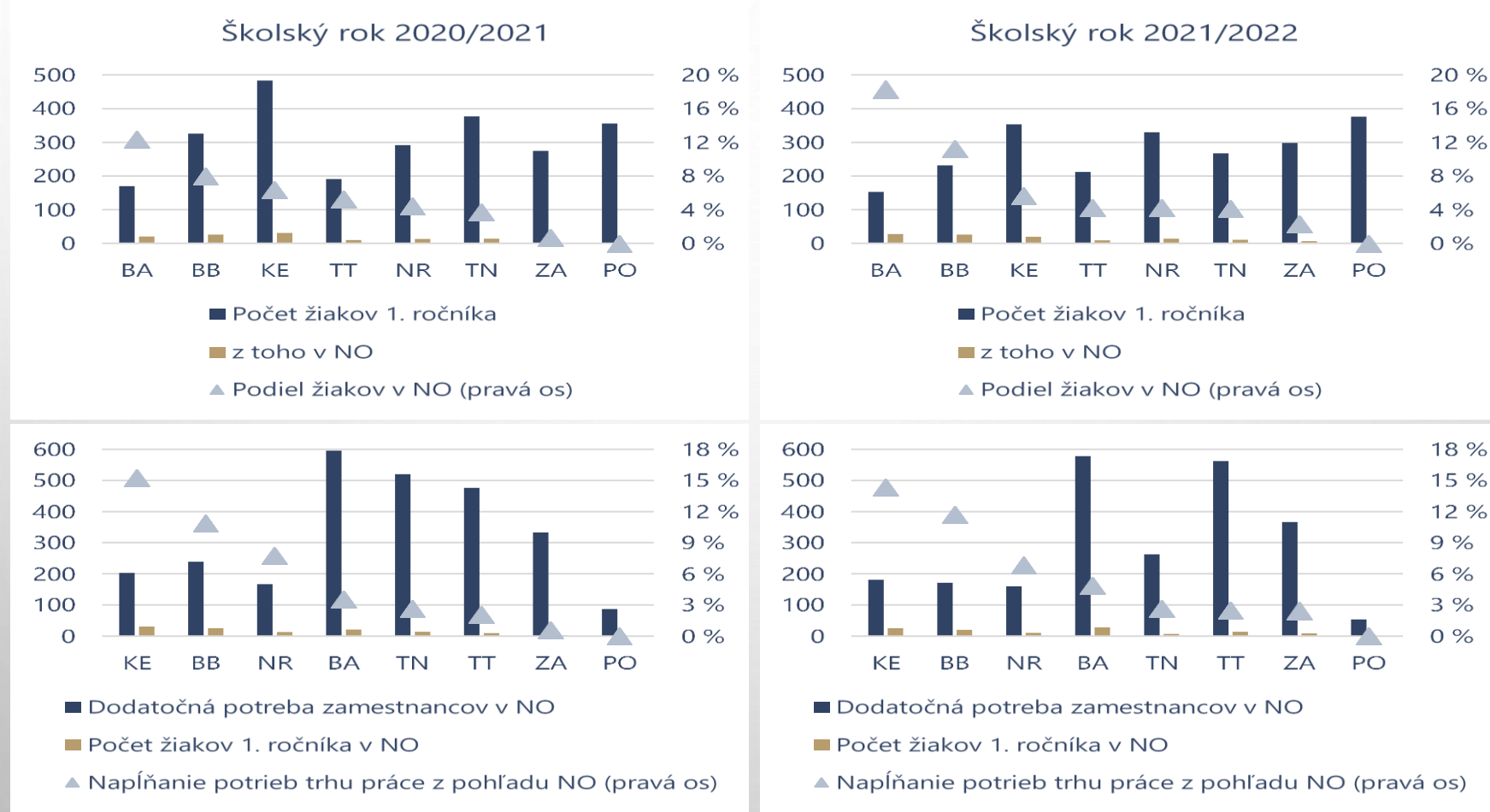
V septembri 2021 ukončený NP Duál, prostredníctvom ktorého dochádzalo od roku 2016 k plošnej implementácii SDV, predpokladal účasť zamestnávateľov v SDV v roku 2020⁷⁾ na úrovni 1 450. K februáru 2021 sa z pohľadu aktívnej účasti podarilo toto očakávanie naplniť na 74 % – z celkového počtu 2 430 certifikovaných zamestnávateľov bolo zamestnávateľov so žiakmi v SDV 1 076 (44 %). V porovnaní napríklad s Nemeckom ide o nižšiu mieru aktívnej účasti prevádzok s oprávnením vykonávať vzdelávaciu činnosť. V roku 2018 tam na celonárodnej úrovni disponovalo takýmto oprávnením 54 % všetkých prevádzok, pričom vzdelávaciu aktivitu vykonávalo 54 % z nich. Údaje z Nemecka zároveň ukazujú, že táto hodnota rastie s veľkosťou podniku – kým v prípade podnikov s viac než 500 zamestnancami hovoríme o miere aktívnej účasti na úrovni 96 %, pri tých s menej než 10 zamestnancami išlo o 38 % (König, 2020). Na Slovensku sa údaje v takejto štruktúre s cieľom efektívneho zacielenia prípadných opatrení na zvýšenie miery aktívnej účasti zamestnávateľov v SDV nevyhodnocujú.

Graf 1: Vývoj počtu žiakov v SDV spolu a podľa krajov

Zdroj: CVTI SR; spracovanie NKÚ SR. Poznámka: V rokoch 2015 a 2016 CVTI SR duálne vzdelávanie nezistovalo. Údaje za rok 2021 v čase písania analýzy ešte neprešli verifikáciou.

Graf 1: SDV a potreby trhu práce

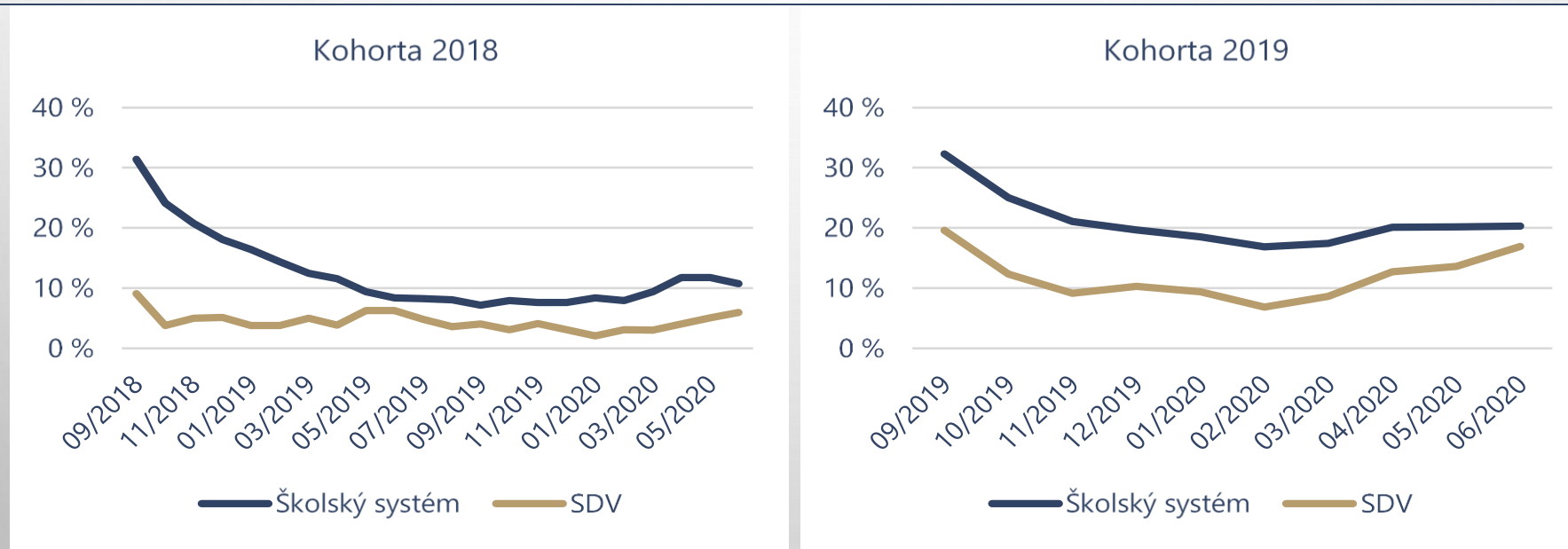
Zdroj: CVTI SR, MPSVaR SR, MŠVVaŠ SR; výpočty a spracovanie NKÚ SR.

Poznámka: NO – nedostatkové odbory; dodatočná potreba zamestnancov – dodatočná potreba zamestnancov na trhu práce v roku ukončenia štúdia. Údaje za rok 2021 v čase písania analýzy ešte neprešli verifikáciou.

a) Miera nezamestnanosti a miera zamestnanosti

Na základe porovnania miery nezamestnanosti je zrejmé, že **absolventi SDV mali výrazne lepší štart na trhu práce a značný rozdiel pozorujeme aj po dvoch rokoch od ukončenia štúdia**. Dosiachnutie maximálne 20 %-nej nezamestnanosti absolventov OVP do roku 2025 vo svojom oznámení zo septembra 2020 odporúča aj EK (EK, 2020b).

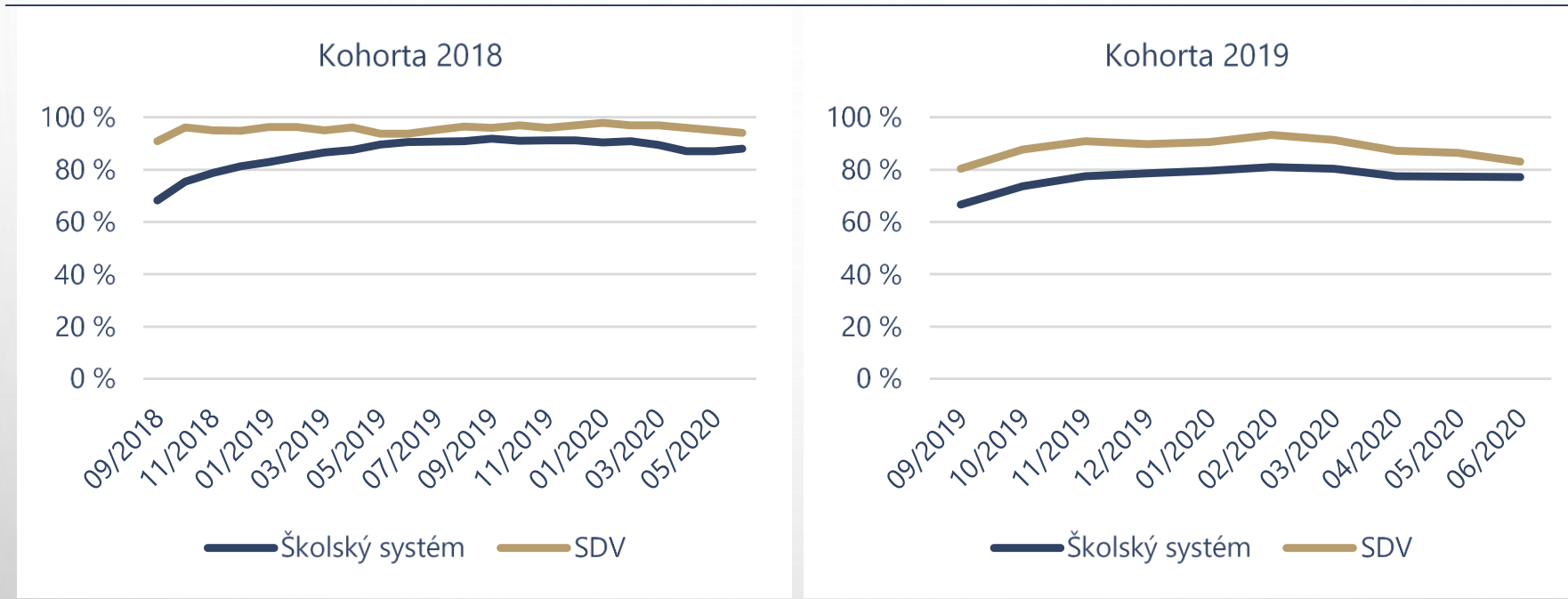
Graf 1: Miera nezamestnanosti absolventov OVP

Zdroj: TREXIMA Bratislava; spracovanie NKÚ SR.

Poznámka: Miera nezamestnanosti v tomto prípade predstavuje podiel počtu nezamestnaných absolventov a počtu ekonomicky aktívnych absolventov (zamestnaní, nezamestnaní, podnikajúci, na materskej/rodičovskej).

Graf 1: Miera zamestnanosti absolventov OVP

Zdroj: TREXIMA Bratislava; spracovanie NKÚ SR.

Poznámka: Miera zamestnanosti v tomto prípade predstavuje podiel počtu pracujúcich absolventov (zamestnaní, podnikajúci) a počtu ekonomicky aktívnych absolventov (zamestnaní, nezamestnaní, podnikajúci, na materskej/rodičovskej)

Porovnanie miery zamestnanosti absolventov duálneho a školského systému inverzne kopíruje porovnanie miery nezamestnanosti (Graf 1). **Na rozdiel od absolventov školského systému dosahujú absolventi SDV počas celého sledovaného obdobia (s výnimkou septembra 2018) cieľ stanovený Radou EÚ o podiele zamestnaných absolventov OVP na úrovni aspoň 82 %.**¹⁾

a) Mzdové ohodnotenie

Dôležitým ukazovateľom kvality ľudského kapitálu absolventov OVP, ktorého súčasťou je aj vzdelanie, je ich mzdové ohodnotenie na trhu práce. Aj v tomto ukazovateli dosahujú absolventi SDV výrazne lepšie výsledky ako absolventi školského systému. **Absolventi SDV z roku 2018 mali aj po dvoch rokoch na trhu práce priemernú aj mediánovú mzdu vyššiu o približne 7 %. V prípade kohorty 2019 bol rok po ukončení štúdia tento rozdiel približne dvojnásobný – o 12 % vyššia priemerná mzda a o 17 % vyššia mediánová mzda** (Tabuľka 1 a Graf 1).

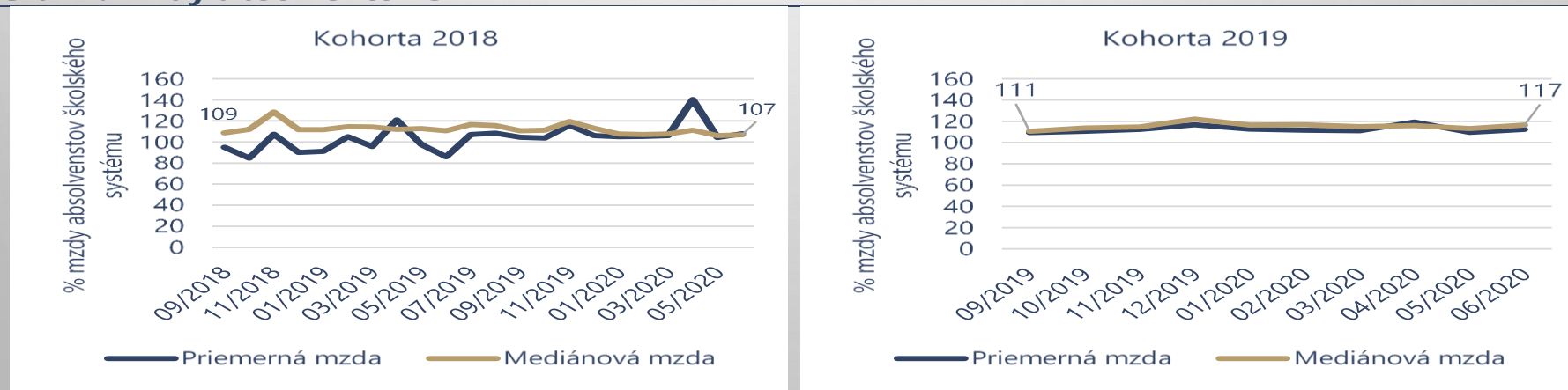
Tabuľka 1: Mzdy absolventov OVP (jún 2020)

	Kohorta 2018		Kohorta 2019	
	Školský systém	SDV	Školský systém	SDV
Priemerná mzda	961,95 €	1 038,30 €	929,00 €	1 043,02 €
Mediánová mzda	901,24 €	961,78 €	853,43 €	994,94 €

Zdroj: TREXIMA Bratislava; spracovanie NKÚ SR.

Na rozdiel od miery nezamestnanosti či podielu absolventov pracujúcich v odbore, v prípade mzdového ohodnotenia nedochádza medzi absolventmi duálneho a školského systému ku konvergencii. Mediánová mzda absolventov SDV je pri oboch analyzovaných kohortách na začiatku a konci sledovaného obdobia vyššia o približne rovnaký počet percentuálnych bodov (Graf 1).

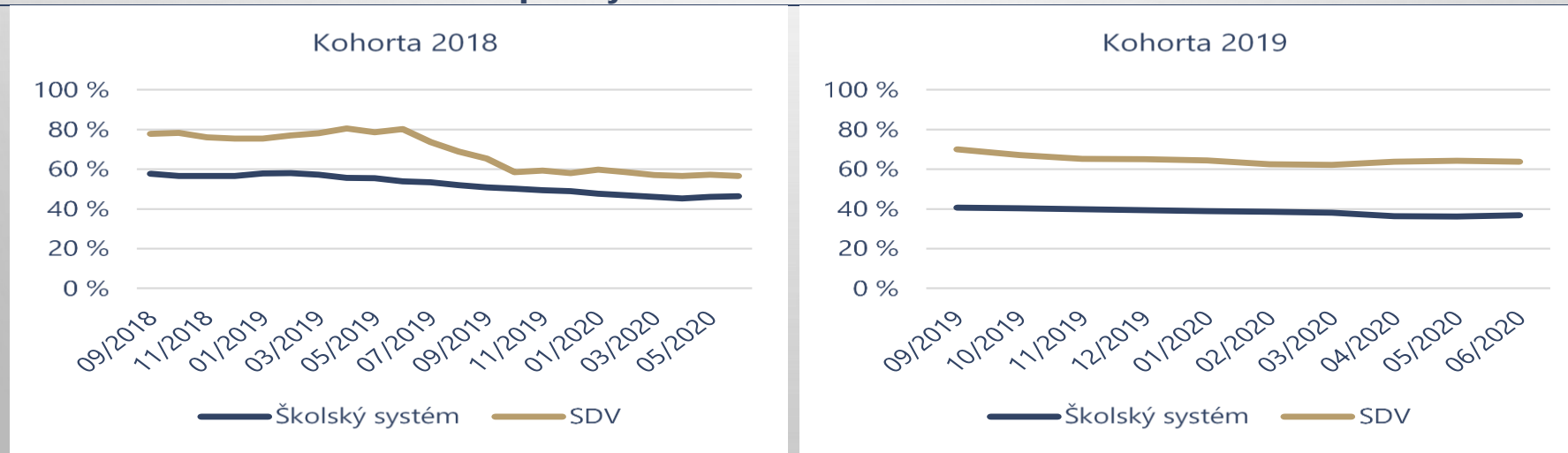
Graf 1: Mzdy absolventov SDV

a) Podiel pracujúcich v odbore

Na vzdelávanie absolventov stredných škôl, ktorí pracujú do piatich rokov od ukončenia štúdia mimo odbor, ktorý vyštudovali, sú každoročne alokované obrovské finančné prostriedky (ÚPSVaR, 2017). Ukazovateľ podiel pracujúcich v odbore sleduje podiel počtu absolventov zamestnaných vo vyštudovanom odbore na celkovom počte zamestnaných absolventov. Aj v tomto ukazovateli dosahujú absolventi SDV výrazne lepšie výsledky ako absolventi školského systému. Vzhľadom na cieľ zvýšiť uplatniteľnosť absolventov SOŠ tak ide o pozitívne zistenie. **V porovnaní s absolventmi školského systému bol podiel absolventov duálneho vzdelávania pracujúcich vo vyštudovanom odbore počas celého sledovaného obdobia o približne 10 až 30 p. b. vyšší** (Graf 1). Dáta za kohortu 2018 však zároveň naznačujú, že po istom čase od ukončenia štúdia sa táto medzera výrazne zníži (ľavý panel Graf 1).

Graf 1: Podiel absolventov OVP pracujúcich v odbore

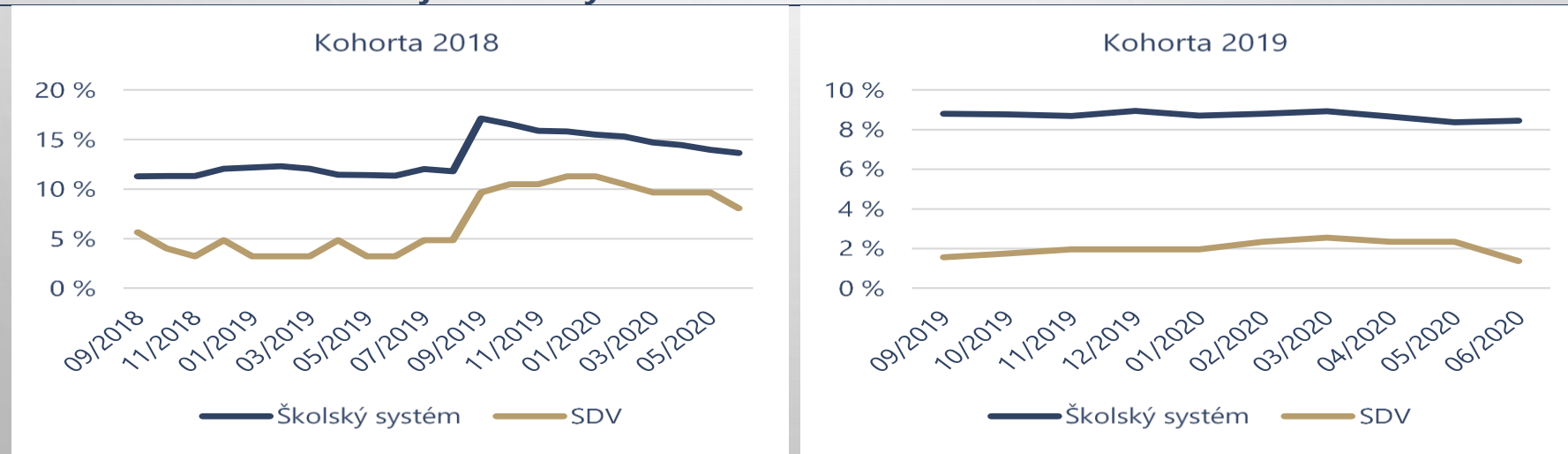

a) Miera ekonomickej neaktivity

Dáta Eurostatu ukazujú, že slovenskí absolventi dosahujú v medzinárodnom porovnaní relatívne vysoké úrovne ekonomickej neaktivity.¹⁾ V kontexte megatrendov ako automatizácia, starnutie populácie či nedostatok vhodnej pracovnej sily je v súčasnosti o to dôležitejšie predchádzať tomuto negatívnemu javu. Z hľadiska budúcej ekonomickej prosperity krajiny je preto dôležité aj porovnanie miery ekonomickej neaktivity absolventov duálneho a školského systému.

Graf 1 ukazuje, že **absolventi SDV boli počas celého sledovaného obdobia o približne 4 až 9 p. b. menej ekonomicky neaktívni ako absolventi školského systému**. Ak vychádzame z predpokladu, že tieto dve skupiny absolventov majú porovnateľné zastúpenie osôb, ktoré sú na materskej alebo rodičovskej dovolenke, pozorované rozdiely môžu súvisieť s (ne)ochoťou ostať mimo evidencie úradov práce a (ne)uplatnením na trhu práce.

Graf 1: Miera ekonomickej neaktivity absolventov OVP

- ❖ **CENTRÁ EXCELENTNOSTI OVP**
- ❖ **NADPODNIKOVÉ VZDELÁVACIE CENTRÁ**
- ❖ **QA/ZABEZPEČOVANIE RESP. MANAŽMENT KVALITY NA SOŠ
& TRASOVANIE ABSOLVENTOV**
- ❖ **TRANSFORMÁCIA SPŠ NA VOŠ (SKKR4 => SKKR5)**
- ❖ **ZVÝŠENIE KVALITY**
 - **QUATRO FÓRUM (MOV & PZOP & HI & ODBOR. Z PRAXE)**
- ❖ **SPOLUPRÁCA V RÁMCI CATCHING UP REGIONS & WB**

- ❖ **MŠ, ZŠ, SOŠ – ZRUČNOSTI PRE ŽIVOT**
- ❖ **KARIÉRNE PORADENSTVO & TC**
- ❖ **PLATFORMY NA BÁZE SEKTOROV (ŠKOLY & SaPO/ZAMESTN.)**
- ❖ **PLÁNOVANIE VÝKONOV ŠKÔL & OPTIMALIZÁCIA ŠaŠZ & ŠaUO**
- ❖ **MODULÁCIA ODBOROV, JZS, OM**
- ❖ **MODERNÁ ŠKOLA – MANAŽMENT ŠKOLY CEZ SYSTÉM
ZABEZPEČOVANIA KVALITY**